

Currículum Bimodal: Reduirem el fracàs escolar?

09/2012 - Pedagogia. Una investigació desenvolupada al Departament de Pedagogia Aplicada de la UAB ha estudiat l'aplicació del currículum bimodal, que separa els coneixements que s'han de memoritzar de les competències que s'han d'adquirir, en diversos centres d'ensenyament a Espanya i a Amèrica Llatina. Els resultats mostren una millora en el rendiment dels alumnes, alhora que també un increment en la seva motivació davant de les classes. Així, el currículum bimodal obre una porta a l'esperança en la millora de l'educació i en la reducció del fracàs escolar.

Durant el curs 2011-2012, més de 5.000 alumnes de Primària i Secundària d'Espanya i Llatinoamèrica han començat a treballar segons els principis del "Currículum Bimodal", que identifica i separa clarament els coneixements que els estudiants han de memoritzar i les competències que han d'adquirir, considerant en cada cas metodologies diferenciades d'aprenentatge i d'avaluació, <http://peremarques.net/docs/curribimodal.ppt>. Els resultats, després d'uns mesos de la seva implementació són esperançadors: *més del 90% dels professors considera que els estudiants així aprenen més.*

La investigació "Cap a un Currículum Bimodal i contra el fracàs escolar" <http://peremarques.net/telefonica/>, en la qual participen més de 150 professors de 30 centres docents d'Espanya, Perú, Mèxic, Colòmbia i Argentina, abasta els cursos 2011-2012 i 2012 - 2013. L'estudi està dirigit pel Dr Pere Marquès Graells, director del grup de recerca "Didàctica i Multimèdia (DIM-UAB)" <http://dimglobal.ning.com/> i es realitza en el marc d'un conveni de la Fundació Telefònica amb la Universitat Autònoma de Barcelona.

La investigació pretén impulsar la innovació educativa en els centres, reduir el fracàs escolar i millorar la formació de TOTS els alumnes. Per això proposa organitzar un currículum ric en activitats creatives i aplicatives, que promogui la consulta documental i el suport de les TIC per realitzar activitats pràctiques, alhora que asseguri mitjançant la realització sistemàtica de les activitats adequades la memorització comprensiva de les "informacions" que, encara avui, és imprescindible que memoritzem (taules de multiplicar, vocabulari bàsic de cada assignatura ...).

De l'estudi, l'informe preliminar del qual es podrà consultar pròximament al portal de la investigació <http://peremarques.net/telefonica/> es desprèn que més del 90% dels professors consideren que amb l'aplicació del Currículum Bimodal els estudiants milloren tant en la comprensió i memorització del vocabulari indispensable com en la realització de les activitats pràctiques bàsiques. Per la seva banda, *el 88% dels estudiants també consideren que aprèn més.*

Segons la valoració dels professors, que *en un 79% preveu millores en els rendiments acadèmics dels seus alumnes, la millora dels aprenentatges és més gran en els alumnes que solen aprovar l'assignatura amb suficient o bé i en aquells que treballen però no sempre poden arribar a l'aprovat.* En canvi el seu efecte és menor tant en els alumnes que ja van molt bé en l'assignatura com en el cas dels estudiants que encara treballant no aconsegueixen aprovar, i mínim en el cas dels estudiants desmotivats que no solen treballar.

Altres avantatges que, segons un 85% dels docents, poden obtenir aplicant adequadament el Currículum Bimodal són: major motivació i participació de l'alumnat, intensificar l'aprenentatge autònom dels estudiants i el desenvolupament de les competències de recerca d'informació, reflexió i judici crític. En canvi, no està clar que s'aconsegueixi un major aprofitament del temps a classe ni una millora en el comportament dels alumnes.

Durant el curs 2012-13 es desenvoluparà una aplicació més sistemàtica del Currículum Bimodal en aquests centres, i aprofundirem en l'acció tutorial, en identificació de les millors metodologies i en el mesurament del seu impacte en tots els àmbits, considerant molt especialment la seva eficàcia per reduir significativament el fracàs escolar.

Pere Marquès

Departament de Pedagogia Aplicada